

טיוטת תקנות מטעם המשרד לביטחון פנים

א. שם התקנות המוצעות

תקנות השבת אבידה (תיקון- אבידה יקרת ערך ודרכי פרסום), תשפ"א-2020

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

עדכון דרכי הפרסום בדבר אבידה יקרת ערך גם באתר המרשתת של משטרת ישראל (כחלופה לדרכים הקיימות כיום) במטרה להנגיש את דבר האבידה לציבור רחב יותר וביעילות רבה יותר. כמו כן מבוקש לעדכן את שווייה של אבידה יקרת ערך מסך של 1,000 ₪ ל-2,500 ₪ בכדי להתאים את ערכו הריאלי של הסכום הקבוע בחוק לערכו הריאלי כיום אך באופן מאוזן.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות השבת אבידה (תיקון מס'... – אבידה יקרת ערך ודרכי פרסום), תשפ"א-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיף 11 לחוק השבת אבידה, תשל"ג-1973 לאחר התייעצות עם שר המשפטים, אני מתקין תקנות אלה:¹

תיקון תקנה 10 .1 בתקנות השבת אבידה, תשל"ג-1973² (להלן: התקנות העיקריות), בתקנה 10

(1) במקום "1,000" יבוא "2,500";

¹ ס"ח תשל"ג מס' 702 מיום 6.7.1973 עמ' 172.

² ק"ת תשל"ג מס' 3050 מיום 26.8.1973 עמ' 1839; ק"ת תשמ"ח מס' 5087 מיום 25.2.1988 עמ' 515 - תק' תשמ"ח-1988.

(2) אחרי "ברשומות או בעיתון יומי אחד לפחות" יבוא "או באתר המרשתת של משטרת ישראל".

תיקון תקנה 11 2. בתקנה 11 לתקנות העיקריות, אחרי "בעיתון יומי" יבוא "או באתר המרשתת של משטרת ישראל".

____ ב _____ התש"ף
(____ ב 2020)
(חמ _____-3)

_____ [חתימה]

[שם מלא של המתקין]

[התפקיד שמכוחו מתקין]

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק השבת אבידה, תשל"ג-1973 (להלן - החוק) מסדיר את אופן השבת אבידה לבעליה. השר לביטחון הפנים הוא הממונה על ביצועו של חוק זה. החוק קובע כי אדם המוצא אבידה ונטלה חייב להשיבה לבעליה, או להודיע על המצאה בהקדם למשטרת ישראל.

תקנות השבת אבידה, תשל"ג-1973 (להלן - התקנות) קובעות כי על המשטרה לפעול לאיתור בעל האבידה בשקידה סבירה, כאשר לעניין אבידה יקרת ערך, קרי - אבידה ששוויה מוערך מעל 1,000 ש"ח, אף קיימת החובה לפרסם אודותיה ברשומות, או בעיתון יומי אחד לפחות. כמו כן, בחלוף 6 חודשים ממועד הפרסום מועברת האבידה למוצאה והוא הופך לבעליה, אלא אם ימצא מי שיטען לזכות עליה.

ככלל הערכות השווי של האבידות המדווחות כיום למשטרה, מתבצעות על ידי חנויות מקצועיות בהן נמכרים סוגי הפריטים שנמצאו. כך לדוג' - שווי של צמיד משופץ יהלומים ייקבע בחנות תכשיטים.

על פי נתוני משטרת ישראל, שווי זה עודכן בפעם האחרונה בשנת 1988 כאשר בתקנות לא נקבע מנגנון להצמדת הסכום. על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ערכו הריאלי של סכום זה מוערך נכון להיום בשווי של 5,132.31 ש"ח.

נוכח העובדה שרק לאחרונה עבר הטיפול המשטרתי באבידות ומציאות לפלטפורמה ממוחשבת, לא ניתן להפיק נתונים מקיפים אודות האבידות והטיפול בהן במהלך השנים. על כן, בהיעדר מידע מקיף מחד ונוכח ההצעה לעדכן את דרכי הפרסום לפרסום פשוט מהיר וחסכוני - באמצעות אתר המרשתת- מאידך, מוצע לתקן את התקנות ולעדכן את שווייה של אבידה יקרת ערך מ-1,000 ש"ח לסכום של 2,500 ש"ח.

סכום זה מוצע (על אף היותו נמוך משמעותית מערכו הריאלי של הסכום הקבוע בחוק), בכדי לאפשר לציבור להיחשף למספר רב יותר של פרסומים על אבידות ובכך להביא ליישום נכון, רחב וראוי יותר של החוק, התקנות ושל מצוות השבת אבידה.

לעניין דרכי הפרסום על אבידה יקרת ערך- כאמור, בתקנות קיימת חובת פרסום ברשומות או בעיתון יומי אחד לפחות. במסגרת התיקון לתקנות, מוצע להוסיף לדרכי פרסום אלו את האפשרות לפרסום באמצעות אתר המרשתת של משטרת ישראל, כחלופה נוספת, כפי שיפורט להלן.

ככלל, נכון להיום, חובת הפרסום הקבועה בחוק לא נעשית בעיתון יומי, מאחר שפרסום כזה כרוך בעלויות כספיות, שכן משטרת ישראל מחויבת לפעול בהתאם להוראת תכ"ס 7.4.2.8 לפיה פרסום בעיתונות של משרדי ממשלה ויחידות סמך יעשה באמצעות לשכת הפרסום הממשלתית. לכן חובת הפרסום מיושמת כיום רק בפלטפורמה של פרסום ברשומות.

לצורך הפרסום ברשומות נדרשת משטרת ישראל לפרוצדורה המערבת מס' גורמים מטעמה באופן שאינו יעיל ומהיר ברמה המערכתית, בעוד שפרסום באתר המרשתת עשוי לקצר משמעותית את זמני הטיפול בבקשות באופן יעיל ומהיר יותר.

נוסף על כך, עם התפתחות הטכנולוגיה ככלל והדיגיטציה בפרט, התיקון המוצע לפיו ייעשה פרסום באתר המרשתת של משטרת ישראל כחלופה לפרסום ברשומות, יתאים יותר להתפתחות הטכנולוגית המאפיינת את זמננו ואת השימוש הנפוץ של מדיות זמינות אחרות על ידי הציבור הרחב כך שדבר הפרסום יהיה נגיש יותר לכל.

לכל אלה מתווסף אף הקושי שבהסתמכות על הפרסום ברשומות כמועד קובע לעניין הזכות של המוצא לתבוע את האבידה שמצא, שכן על מוצא האבידה להמתין מרגע פרסום האבידה ועד לחלוף פרק הזמן הקבוע בתקנות בכדי לממש את זכויותיו כמוצא האבידה. ואולם, ברוב המקרים חולף זמן רב ממסירת האבידה על ידי המוצא למשטרת ישראל, ועד לפרסומה בפועל ברשומות (כאמור בשל הפרוצדורה המערבת מס' גורמים ומאריכה את זמן הטיפול עד לפרסום ברשומות), כך שלמעשה על מנת לממש את זכויותיו, הוא נדרש לעקוב אחר התהליך - פרק זמן ארוך יותר מהקבוע בתקנות.

על כן, בכדי להתאים את הוראות התקנות לזמננו ולהביא ליישום נכון ורחב יותר של הוראות החוק והמצווה, מוצע בתיקון זה, לעדכן את שווייה של אבידה יקרת ערך ואת דרכי פרסום האבידה לציבור, כמתואר לעיל.

כמו כן, תקנה 11 לתקנות קובעת כי לעניין אבידות שיש יסוד להניח שהן **בעלות ערך רגשי לבעליהן**, ינהגו בהן כפי שיורה המפקח והוא רשאי לפי שיקול דעתו לפרסם הודעה בעיתון יומי וכן להורות על שמירת האבידה במשטרה, מעבר לתקופה הקבועה בחוק.

כמתואר לעיל, כיום לא נעשים פרסומים בעיתון יומי אלא רק ברשומות ומהטעמים שצוינו לעיל. לאור האמור, מוצע לאפשר למשטרת ישראל לפרסם אודות אבידה שיש יסוד להניח שהיא בעלת ערך רגשי לבעליה באתר המרשתת של משטרת ישראל חלף דרכי פרסום אחרות, בשל אותם הנימוקים שצוינו לעיל.